

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (292) 成语故事 (二九二)

วันที่ 16 กรกฎาคม 2566 - 10:50 น.

Ads by optAd360

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (292) 成语故事 (二九二)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 穷兵黩武/窮兵黷武 qióng bīng dú wǔ (จยง บิง ตู่ อู่) โดย คำว่า 穷/窮 qióng (จยง) เฉพาะในบทความนี้แปลว่า ถูกใช้จนหมดสิ้น 兵 bīng (บิง) แปลว่า ทหาร 黩/黷 dú (ตุ้) เฉพาะในบทความนี้ แปลว่า การใช้อย่างสิ้นเปลือง ใช้อย่างไม่ยั้งคิด 武 wǔ (อู่) เฉพาะในบทความนี้ แปลว่า กองกำลังทหาร เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง การใช้กำลังทหารอย่างฟุ่มเฟือยจนกองทัพหมดสิ้น การใช้อย่างสิ้นเปลืองจนหมดตัว ใช้จนหมดหน้าตัก ใช้ทรัพยากรอย่างไม่ยับยั้งชั่งใจ หรือแปลสั้นๆได้ว่า หมดเนื้อหมดตัว มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ประเทศจีนในช่วงปลายยุคสามก๊ก 三国/三國 Sān guó (ซาน กั๋ว) ช่วงนี้แผ่นดินจีนจากสามก๊กลดลงเหลือสอง ซึ่งก็คือรัฐจิ้น 晋国/晋國 Jin guó (จิ้น กั๋ว) กับรัฐอู 吴国/吴國 Wú guó (อู๋ กั๋ว) สองรัฐตั้งทัพเผชิญกันรวันตัดสินชะตา แต่กว่าจะถึงวันนั้น ก็มีเรื่องเล่ามากมาย หนึ่งในนั้นก็คือที่มาของสภาศิตจีนในวันนี้ มีเรื่องเล่าว่า ขุนศึกยอดนักรบนักยุทธศาสตร์ของรัฐอูนามว่า ลู่คัง 陆抗/陸抗 Lù Kàng ได้รับคำสั่งให้เฝ้ารักษาชายแดน ดังนั้น ชายแดนในเขตที่ลู่คังดูแลนั้น มีความเข้มแข็งไว้จุดอ่อน ยากนักที่ศัตรูจะบุกรุกเข้ามาได้

แต่ในขณะที่เดียวกัน ที่ชายแดนอีกด้านที่มีขุนศึกนามว่า ปู้ฉาน 步阐/步闡 Bù Chǎn นำกำลังพร้อมเขตแดนที่ตนดูแลอยู่ไปสวามิภักดิ์ต่อรัฐจิ้น สร้างความไม่พอใจยิ่งต่อเจ้านครรัฐอู เขาจึงสั่งให้ลู่คังนำกำลังเข้าปราบปรามกองกำลังของปู้ฉานทันที ด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบ และจัดทัพอย่างดี จึงทำให้กองทัพของลู่คังปราบปรามพร้อมจับตัวขุนศึกปู้ฉานส่งตัวไปลงโทษที่เมืองหลวง ผลการรบครั้งนี้สร้างความพึงพอใจให้กับเจ้าผู้ครองรัฐอูเป็นยิ่งนัก รวมเข้ากับเหล่าขุนพลพลอยพยักทั้งหลายในวังหลวง จึงทำให้เจ้าผู้ครองรัฐอูคิดไปเองว่ากองกำลังของตนเข้มแข็งกว่ารัฐจิ้น จึงคิดที่จะทุ่มทุกอย่างสุดตัว เพื่อบุกขึ้นเหนือหวังควมรวมดินแดนให้เป็นหนึ่งเดียวให้ได้

(ที่มาภาพ https://m.thepaper.cn/newsDetail_forward_21486830)

แผนการรบนี้ได้รับเสียงคัดค้านอย่างยิ่งจากขุนพลลู่คัง ด้วยเหตุผลว่า รัฐจิ้นเป็นรัฐใหญ่ และการทำศึกนั้นจะต้องสูญเสียไพร่พล และทรัพยากรทุกอย่างมากมาย โดยยังไม่แนชัดได้ว่าจะชนะศึกนี้หรือไม่ ซึ่งการทุ่มเทไปอย่างนั้น มันได้ไม่คุ้มเสีย แต่เสียงส่วนน้อยไหนเลยจะสู้เสียงส่วนใหญ่ได้ เขาจึงถูกบีบให้ต้องรับคำสั่งยกทัพไปโจมตีดินแดนของรัฐจิ้น ด้วยสภาพที่กองทัพไม่พร้อมรบมากนัก ขุนศึกลู่คังรู้ว่ากองทัพของรัฐอูไม่ได้เข้มแข็งไปกว่ากองทัพรัฐจิ้น และหลายปีมานี้ ทางกรรัฐอูก็ใช้จ่ายงบอย่างสิ้นเปลือง ขูดรีด และเกณฑ์แรงงานประชาชนมากขึ้นทุกวัน จนประชาชนรู้สึกไม่พอใจยิ่งนัก ด้วยสภาพความไม่พร้อมทั้งหลายนี้ จึงเป็นเหตุผลที่ลู่คังรู้ว่าไม่ควรรบ

ดังนั้น เมื่อเขายกทัพมาถึงชายแดน เขาจึงใช้วิธีสร้างชายแดนให้เข้มแข็ง ไม่บุกเข้าไปยังรัฐฉินเสียที ทางเมืองหลวงก็สั่งอยู่เข้าเย็นให้บุกเข้าไป จนสุดท้ายเขาก็ต้องบุกตามคำสั่ง ผลการรบกองทัพฉู่ก็ต้องพ่ายแพ้ทุกครั้งไป ที่เป็นเช่นนี้ เพราะรัฐฉินมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี และในช่วงนี้ รัฐฉินก็เพิ่งจะโค่นล้มรัฐฉู่ 蜀国/蜀國 Shǔ guó (ฉู่กั่ว) ได้สำเร็จ กองทัพจึงมีความฮึกเหิมยิ่งนัก แต่แม้ว่ากองทัพฉินจะพร้อมสักเพียงใดก็ตาม รัฐฉินก็รู้ว่ากองทัพภายใต้การนำของลู่อิ่งนั้น ไม่อาจจะผล็ผลามบุกเข้าทำลายได้ในระยะนี้ จึงได้แต่เสริมกองกำลังไว้ และคุมเชิงอยู่เช่นนั้น จนกระทั่งลู่อิ่งเสียชีวิตแล้ว

เมื่อข่าวรัฐฉู่สิ้นลู่อิ่งแพร่ไปถึงรัฐฉิน การบุกใหญ่จากรัฐฉินก็มาถึงทันที ไม่นานจากนั้น รัฐฉู่ก็ถูกรัฐฉินเอาชนะได้ และรัฐฉินก็กลายเป็นผู้รวบรวมดินแดนที่แตกแยกของยุคสามก๊กให้กลับเข้ามาเป็นแผ่นดินเดียวกันได้สำเร็จอีกครั้งหนึ่ง

ข้อคิดจากประโยคสภามิตินนี้

成语比喻：用尽所有的兵力，任意发动侵略战争。

成語比喻：用盡所有的兵力，任意發動侵略戰爭。

Chéngyǔ bǐyù: Yòng jìn suǒyǒu de bīnglì, rènyì fādòng qīnlüè zhànzhēng.

เฉิงยหฺวี เปียวี่: ยิง ฉิน สัวโหย่ว เตอะ ปิงลี่, เริ่นอี ฟาดัง ชินเลว จ้านเจิง

สภามิตินเปรียบว่า ใช้กองกำลังทั้งหมดที่มีอยู่และเปิดศึกกรุกรานอย่างตามใจ (ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างไม่ยับยั้งชั่งใจ)

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสภามิตินนี้ เช่น

从历史上看，我们会知道有多少穷兵黩武的领导，最后都遭到推翻，难道我们还要再走那条路吗？

從歷史上看，我們會知道有多少窮兵黷武的領導，最後都遭到推翻，難道我們還要再走那條路嗎？

Cóng lìshǐ shàng kàn, wǒmen huì zhīdào yǒu duōshǎo qióngbīngdúwǔ de língdǎo, zuìhòu dōu zāo dào tuīfān, nándào wǒmen hái yào zài zǒu nà tiáo lù ma?

จง ลี่ฉื่อ ฉั้ง คัน, หวู้เหมิน ฮุย ฉือต้าว โหย่ว ตัวฉ่าว ฉยงปิงตุ้อ เตอะ หลิงต้าว, ฉยโหว่ โตว เจาต้าว หุย ฟาน, หน่านต้าว หวู้เหมิน ไห เหยา โจ้ว นำ เถียว ลู่ มะ

จากมุมมองทางประวัติศาสตร์ เราจะรู้ว่าผู้นำก็คนแล้วที่ถูกโค่นล้มลงหมดตัว แล้วเรายังจะเดินตามเส้นทางนั้นอีกหรือ